

Cuprins

Străinul	5
Arhip	15
Vânătaie	29
Ceilalți	37
Dragoste și cuie	53
Turnele	65
Frigul	77
Țigani	95
Roșcovana	103
Epilog	125

Bogdan Răileanu

Să nu lași moartea să te găsească

microroman

POLIROM
2020

Au avut trei zile să iasă din munții-șorii Vrancei. Trei zile grele. Au dormit pe apucate și au alergat după oi pe toate povârnișurile. Un măgar din ceata lui Vâlcu a căzut într-o prăpastie. Avea cu el o parte din proviziile ciobanului. În a treia seară au ajuns între dealuri. Mergeau obosiți, dar știau că de-aici drumul se face mai lin. Au oprit într-o stână veche și părăsită. Începuse să plouă mărunț și oile stăteau îngrămădite. Măgarii au fost trași la adăpost și hrăniți cu fân dintr-o șură care mirosea frumos a mentă și coada-șoricelului. Iarbă era încă multă primprejur. Ciobanii stăteau strânși în jurul unei vetre de piatră. Anghel freca o mămăligă într-un ceaun și privea în foc de parcă acolo o putea vedea iar pe Anica sau cel puțin îi putea simți mirosul. Arhip scotea slană și brânză din sarsanaua de pe un măgar. Vâlcu

și Gavril mulseseră oile și acum stăteau osteniți privind la Arhip și Anghel cum trebăluiesc. Nimeni nu vorbea. De când căzuse măgarul în prăpastie, Vâlcu nu mai zisese nimic, doar privea cu ochi sticloși spre Anghel. Se săturase să-i spună ce să facă. Se săturase să mâne oile și pentru el. Gavril a scos o sticlă de pălincă și a turnat în pahare. Vâlcu imediat a dat de dușcă și a mai cerut. Arhip a ridicat paharul în fața ochilor și s-a uitat lung prin lichidul luminat de foc. O bucățică de dop plutea ca un fulg în interior. Așa cum pluteau ei cu oile printre munți, alunecând cu laptele după ei printre dealuri.

— Ce faci, Arhipe, nu bei? a întrebat Gavril.

— Beau, beau, a răspuns Arhip rar, ca și când și-ar fi adunat gândurile din paharul în care privea.

— Vezi și măgaru' meu mort în paharul ăla? a spus Vâlcu.

Arhip a dat paharul unsuros pe gât și și-a dres vocea.

— Bea și tu, Anghele, l-a îndemnat pe văru-său, să te mai încălzești.

— Da, nici eu n-am văzut măgaru' la mine în pahar, a continuat Vâlcu, da' nici în turmă nu-l mai văd de vreo două zile. S-o dus cu mălaiu' după el, să-și facă pomană pe lume-ailaltă. Oare măgarii au suflet, Arhipe, ce zici? Hai că tu tre' să știi, că te-o fi învățat mă-ta mare Georgeta. O zbura p-aici, pe lângă noi măgaru'? S-o uita cum freacă Anghel la mămăliga aia. Săracu' măgar, cum s-o dus, nici păs n-a zis când o căzut.

— O să-ți dau un măgar de-al meu, bre, a zis Anghel.

— Păi, să-mi dai, Anghele, că nu din vina mea o căzut măgaru-n prăpastie.

Arhip a scos flueirul și a început să cânte încet, ca pentru el, în timp ce restul mâncau. Oile behăiau plictisite, ploaia se lovea încetinel de șindrilele adăpostului. Dincolo de stâlpii stânei vechi în întuneric se vedeau ochii câinilor lucind din când în când. În întuneric începea o lume pe care focul din vatră o ascundea pentru că nu era mai mult foc și nu putea s-o acopere. Lucrurile piereau dincolo de marginea adăpostului. Oile se preschimbaseră în câte un behăit, din câini rămăseseră doar ochii, iar măgarilor abia dacă li se vedeau cozile mișcând în întuneric. De ce nu porneau singure oile acum, când nu le vedea nimeni, se întreba Arhip. Măgarii, care se cunoșteau de atâta timp, de ce nu plecau să scape de poveri, doar văzuseră ce se-ntâmplase cu unul de-ai lor? Ce le ținea pe animalele astea aici

adunate în jurul oamenilor și al focului? Oamenii care o să le taie mieii la primăvară și o să le ducă înapoi din saivanul din câmpie spre munte și multe or să piară pe drum. Cum ar fi să se trezească dimineața la patru și la prima licărire de lumină să vadă că nu a mai rămas picior de animal pe lângă ei? Arhip se opri din cântat și răsse la gândul ăsta.

— Nu te mai gândi atâta, Arhipe, că-ți dă capul pe dinafară de gânduri, a spus Gavril, hai și mănăcă.

Arhip se apropie de foc și luă niște mămăligă cu brânză. Nu se mai auzeau decât ploaia și focul.

— Parcă era o vorbă că, dacă fluieri în casă, moare cineva, a spus Vâlcu.

— Păi, nu e nimeni în casă acu, a spus Arhip.

— Nu, ziceam și eu așa, a spus Vâlcu. Mie nici nu-mi place cântatul din fluiere.

E pentru ciobănași. Ciobanii beau o țuică și se culcă, n-au timp de fluier.

— Poate nu-ți place pentru că fluieru' ăsta alungă lupii de la stână, a spus Arhip.

— Și ce treabă am io cu lupii?

— „Vâlcu“ înseamnă „lup“ în limba muscalilor, a spus Arhip și Anghel cu Gavril au zâmbit cu gurile pline.

— Asta ai văzut tot în paharu' cu pălincă?

— Nu, mi-o spus maică-mea.

Au mâncat mai departe.

— Fluieru' ăsta l-am făcut cu tata, a continuat să povestească Arhip ca pentru el, dar suficient de tare să-l audă și ceilalți. Mergeam cu el pe munte cu oile odată și oile au intrat pe o vale și s-au împrăștiat care pe unde, nu mai fusesem p-acolo și, cât ne-am chinuit să le strângem, am ajuns la o peșteră. Oile